

Årsberetning for Vandsektor- tilsynet 2025

Juni 2026

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Årsberetning for Vandsektortilsynet

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Carl Jacobsens Vej 35

2500 Valby

Tlf.: +45 41 71 50 00

E-mail: kfst@kfst.dk

Online ISBN 978-87-7029-879-7

Årsberetningen er udarbejdet af
Vandsektortilsynet i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

[Juni 2026]

Indhold

Kapitel 1	4
Hvad er vores opgave?	4
1.1 Hvem er vi?.....	4
1.2 Hvad betaler du for dit vand?	5
1.3 Økonomiske rammer	8
1.4 Nyt kontrolsystem i 2025 - differencekonto.....	10
1.5 Effektiviseringskrav	13
Kapitel 2	15
Det gør vi	15
2.1 Vi træffer årlige afgørelser over for vandselskaber om deres økonomiske rammer 15	15
2.2 Vi fører tilsyn med vandselskaberne indgåelse af aftaler på markedsvilkår	15
2.3 Vi fører tilsyn med om vandselskaberne deltager i lovlig tilknyttet virksomhed. 15	15
2.4 Vi er indberetningsmyndighed for kommunale indberetninger efter stoploven.. 16	16
2.5 Vores vigtigste indsatser i 2025	16
Kapitel 3	18
Udvalgte temaer	18
3.1 Aktuelt analysearbejde i regi af Vandreguleringsudvalget.....	18
3.2 Udvalgelse af aftaler i tilsyn med markedsmæssighed.....	18
3.3 Ny benchmarkingmodel.....	18
Kapitel 4	20
Hvordan arbejder vi?	20
4.1 Effektiv drift.....	20
4.2 Økonomi	21
4.3 Hvis du vil vide mere	21

Kapitel 1

Hvad er vores opgave?

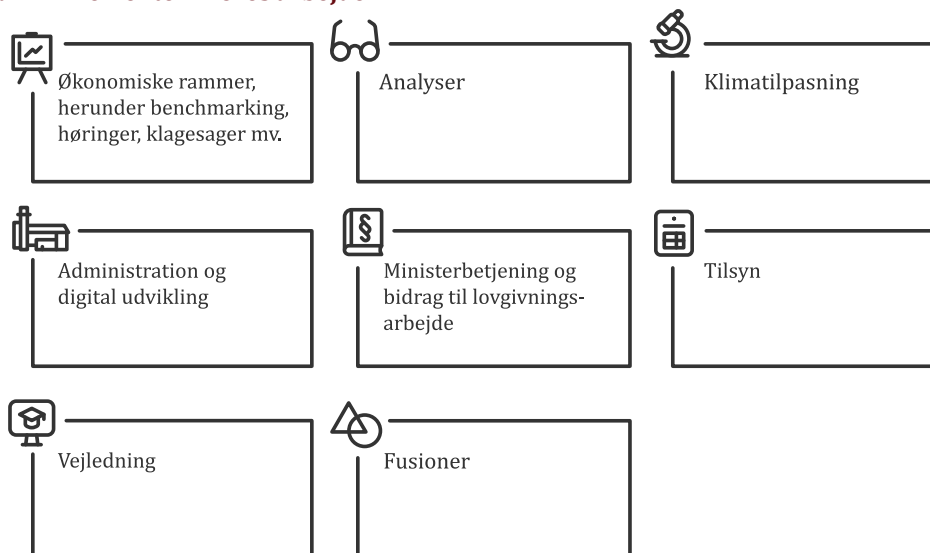
1.1 Hvem er vi?

Vandsektortilsynet arbejder for vandpriser, der er stabile og ikke unødvendigt høje – under hensyntagen til blandt andet nødvendige investeringer i vandkvalitet, forsyningssikkerhed og miljø- og klimahensyn.

Vi regulerer de økonomiske forhold i sektoren, så drikke- og spildevandsselskaberne drives så effektivt som muligt. Det gør vi bl.a. ved at fastsætte økonomiske rammer for vandselskaberne, føre tilsyn med, at vandselskaber indgår aftaler på markedsvilkår og om selskaberne deltager i lovlig tilknyttet virksomhed. Derudover bidrager vi med analyser, vejledning, monitorering og bidrag til regeludvikling m.v. Vi arbejder dermed for at sikre mest muligt rent vand, klimatilpasning og miljøforbedringer for pengene.

Forbrugerne kan ikke vælge deres fortrukne leverandør, og derfor er drikke- og spildevandsselskaber ikke udsat for konkurrence. Vandselskaberne har dermed karakter af naturlige monopoler. Uden konkurrence kan der opstå risiko for ineffektiv drift og unødvendigt høje priser, hvilket kan få økonomiske konsekvenser for både husholdninger og virksomheder.

Figur 1.1 Elementer i vores arbejde

Kilde: Egen tilvirkning.

For at modvirke dette er vandselskaberne underlagt økonomisk regulering, der har til formål at efterligne et konkurrencepres. Vi fastsætter årlige indtægtsrammer og stiller effektiviseringskrav baseret på produktivitetsudviklingen i sammenlignelige sektorer samt benchmarking af selskaberne. Med vores arbejde søger vi at sætte fokus på effektivitet såvel som innovation. Særlig økonomisk regulering findes på en række forsyningsområder, fx el, naturgas, fjernvarme, affaldshåndtering.

Reguleringen skal sikre, at vandselskaberne kan imødekomme fremtidens behov samtidigt med, at hverken forbrugere eller virksomheder betaler unødvendigt meget for vand. Det understøtter samtidig danske virksomheders konkurrenceevne.

1.2 Hvad betaler du for dit vand?

Vandregningen består typisk af faste grundbidrag og variable bidrag, som afhænger af vandforbruget. En kubikmeter vand (1.000 liter) koster i gennemsnit 83 kr. i 2025-priser, jf. Figur 1.2. Beløbet dækker både drikkevand og spildevand. Gennemsnitspriserne er 30 kr. for en kubikmeter drikkevand og 53 kr. for en kubikmeter spildevand.

Forskellen mellem prisen på drikkevand og prisen på spildevand skyldes, at spildevand er væsentligt mere omkostningstungt at håndtere end drikkevand. Det afspejler blandt andet, at spildevand skal renses m.v., inden det kan ledes ud i naturen. Drikkevand skal ikke renses i samme omfang.

De angivne priser er beregnet for en gennemsnitlig husstand bestående af 2,1 personer med et gennemsnitligt vandforbrug, jf. boks 1.1.

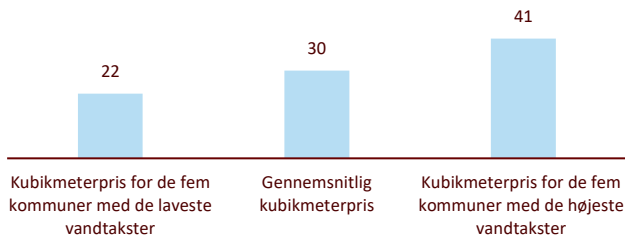
Priserne på drikkevand og spildevand varierer markant på tværs af kommunerne, jf. Figur 1.2. I de fem kommuner med de laveste takster for drikkevand er prisen 22 kr. pr. m³, mens drikkevandet i de fem dyreste kommuner koster 41 kr. pr. m³.

For spildevand er spændet endnu større. I de fem billigste kommuner koster udledning af en kubikmeter spildevand 26 kr., mens prisen i de fem dyreste er 84 kr. pr. m³ – mere end det tredobbelte. Det er ikke nødvendigvis de samme fem kommuner, der ligger lavest på både drikke- og spildevandsområdet.

Den store variation i spildevandsprisen på tværs af landet skyldes særligt forskelle i, hvor meget spildevandet skal renses, før det kan ledes ud i naturen. Andre betydende faktorer er forskelle i geologiske og demografiske forhold samt kundesammensætning. Derudover spiller selskabets individuelle effektivitet en rolle for vandprisen, og det er primært dette element, reguleringen retter sig imod.

Figur 1.2 Prisen på vand varierer betydeligt på tværs af kommunerne

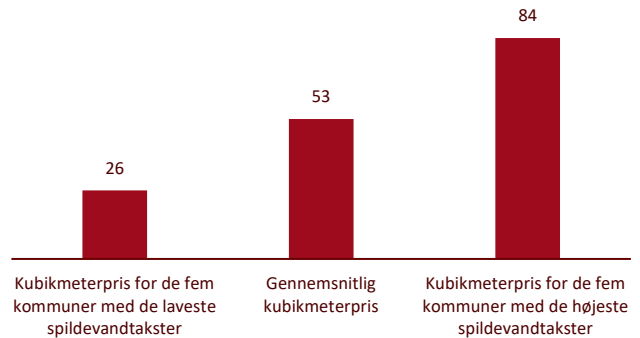
(a) Drikkevand

Anm.: Alt data er beregnet som et gennemsnit af priserne vægtet med debiteret vandmængde. Priserne er opgjort for en gennemsnitshusstand, der bruger 75 m³ vand årligt. Priserne er inkl. moms og afgifter. Data er for 2025 og baseret på 109 drikkevandsselskaber, som vi har prisdata for. Disse selskaber står for 96,5 pct. af den samlede debiterede vandmængde fra regulerede drikkevandsselskaber. Prisen indeholder både det faste årlige bidrag og kubikmeterprisen.

Kilde: Prisdata er fra DANVAs priskatalog. Data for debiteret vandmængde er fra vandselskabernes egne indberetninger.

(b) Spildevand

Anm.: Alt data er beregnet som et gennemsnit af priserne vægtet med debiteret vandmængde. Priserne er opgjort for en gennemsnitshusstand, der bruger 75 m³ vand årligt. Priserne er inkl. moms og afgifter. Data er for 2025 og baseret på 96 spildevandsselskaber, som står for 100 pct. af den samlede debiterede vandmængde fra regulerede spildevandsselskaber. Prisen indeholder både det faste årlige bidrag og kubikmeterprisen.

Kilde: Prisdata er fra DANVAs priskatalog. Data for debiteret vandmængde er fra vandselskabernes egne indberetninger.

Størrelsen på vandudgiften i husholdninger afhænger primært af husstandens størrelse. En gennemsnitlig husstand på 2,1 personer betaler i gennemsnit 6.218 kr. om året for drikke- og spildevand. En familie med to voksne og tre børn betaler omtrent det dobbelte af den gennemsnitlige husstand, jf. Boks 1.1.

Stigende vandpriser har størst betydning for familier med lave indkomster. Det ses tydeligt, når man sammenligner vandudgifternes andel af den disponible indkomst på tværs af indkomstgrupper. I mellem- og højindkomstfamilier udgør vandudgifterne omkring 1,5 pct. af den disponible indkomst, mens de i lavindkomstfamilier udgør knap 5 pct.

Boks 1.1 Hvad betaler husholdningerne for vand?

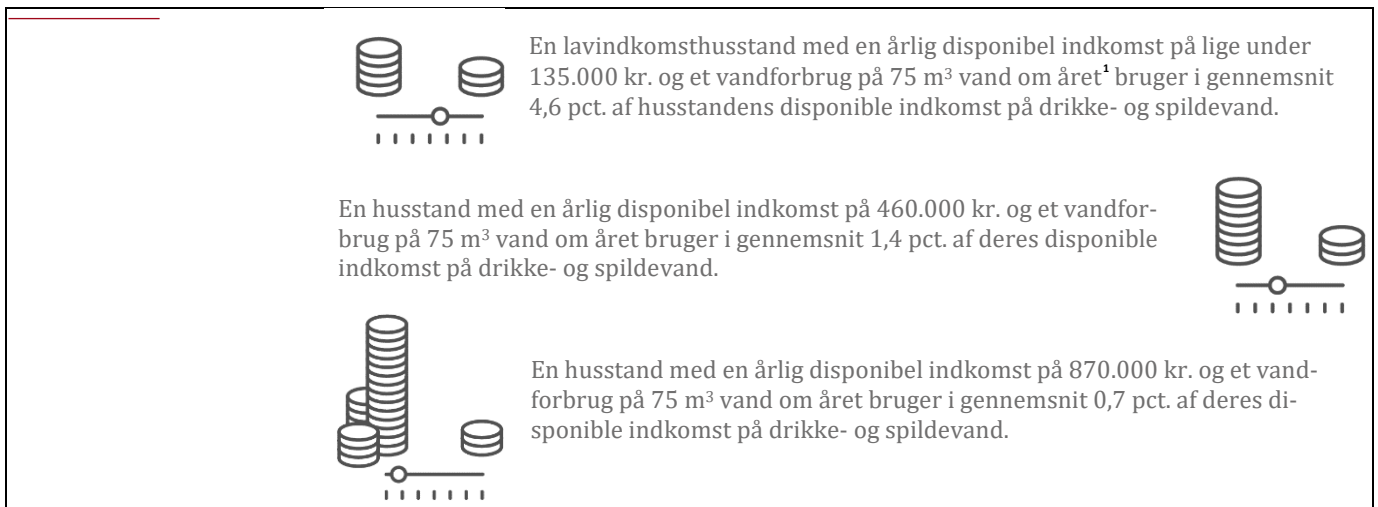

En gennemsnitlig familie med 2,1 personer bruger 75 m³ vand om året. Det koster i gennemsnit omkring 6.200 kr.

En "stor" familie med to voksne og tre børn, der bruger 170 m³ vand om året, betaler i gennemsnit omkring 12.500 kr. årligt.

En "lille" husholdning (fx en enlig) med et årligt vandforbrug på 50 m³ betaler i gennemsnit omkring 4.600 kr. om året.

Vandpriserne påvirker også erhvervslivet. Særligt inden for landbrug og gartneri er vand væsentligt for produktionen. Vandudgifterne kan svinge fra år til år og stiger fx i tørkeperioder. Flere erhverv har dog ofte egne vandboringer, som isoleret mindsker behovet for leverancer fra vandselskaber.

I industrien udgør udgifter til drikkevand og spildevand ca. 0,4 pct. af bruttoværditilvæksten. Der er dog store forskelle mellem brancher. De mest vandintensive er fiskeindustrien, drikkevareindustrien, mejerier, slagterier og kemisk industri, hvor vandudgifter udgør mellem 2 og 5 pct. af bruttoværditilvæksten. Disse brancher er eksportintensive, så vandpriserne har stor betydning for virksomhedernes internationale konkurrenceevne og dermed velstanden i Danmark.

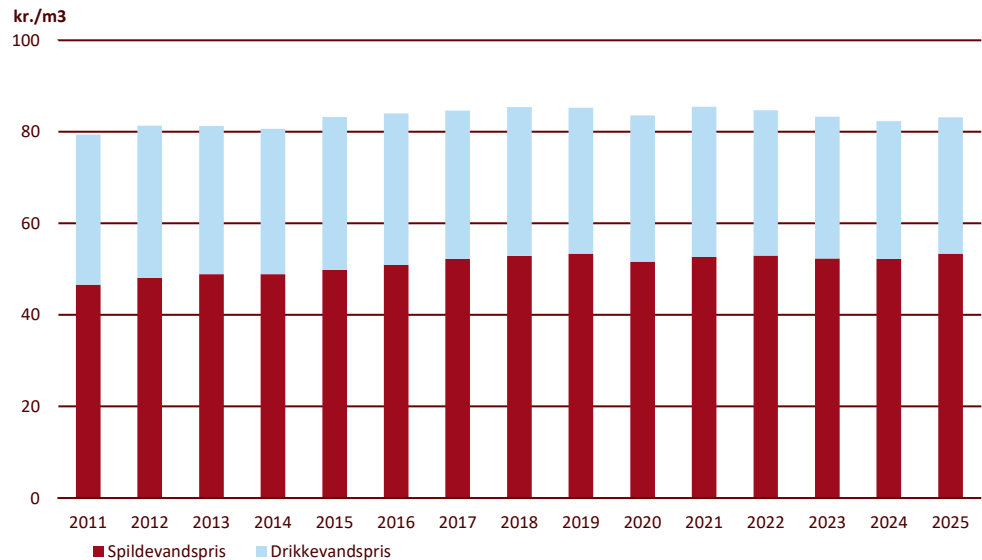
I handels- og serviceerhverv udgør udgifter til drikkevand og spildevand en væsentligt mindre andel af bruttoværditilvæksten end i industrien – også selv om enkelte servicebrancher, fx forlystelsesparker (herunder vandlande), hoteller og plejehjem, har et relativt stort vandforbrug.

Vandpriserne har været stabile i perioden 2011-2025, jf. figur 1.3. En væsentlig forklaring herpå er den økonomiske regulering af vandselskaberne, der er med til at sikre, at vandtaksterne ikke stiger unødvendigt.²

¹ Hvilket svarer til gennemsnitsforbruget for en husstand.

² Jf. *Den økonomiske regulering giver lavere priser på drikkevand*, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i "Velfungerende Markeder", 2022: https://kfst.dk/media/webipvp3/den-%C3%B8konomiske-regulering_gr%C3%B8n.pdf.

Figur 1.3 Vandpriserne har været stabile i perioden 2011 til 2025

Anm.: Priserne er opgjort som vægtet gennemsnit. Priserne er inkl. moms og korrigeret til 2025-prisniveau.

Kilde: Prisdata er fra DANVAs priskatalog

Tidligere analyser fra Vandsektortilsynet viser, at den økonomiske regulering ikke svækker forsynings sikkerheden eller vandkvaliteten. Tværtimod er drikkevandet generelt af højere kvalitet hos regulerede drikkevandsselskaber end hos selskaber uden for reguleringen.³ Endvidere viser en analyse fra Vandsektortilsynet, at effektiviseringskrav ikke svækker forsynings sikkerheden for hverken drikkevandsselskaber eller spildevandsselskaberne målt ved en række forskellige indikatorer for en sikker og stabil håndtering af vand af god kvalitet.⁴

Selvom der stilles effektiviseringskrav, kan indtægtsrammerne stige i vandselskaberne, fordi vandselskaberne kan søge om tillæg til en forhøjelse af deres indtægtsramme, hvis de skal løse nye opgaver.

1.3 Økonomiske rammer

Vandsektortilsynet regulerer bl.a. vandselskaber ved at træffe afgørelser om årlige økonomiske rammer. De økonomiske rammer er indtægtsrammer, som udgør en øvre grænse for vandselskabernes indtægter. Rammerne fungerer dermed indirekte som et loft over vandprisen. Vi fastsætter samtidig effektiviseringskrav for vandselskaberne, så vandpriserne ikke bliver højere end nødvendigt. Med bekendtgørelsen om økonomiske rammer for vandselskaber (ØR-bekendtgørelsen), som trådte i kraft den 1. januar 2025⁵, blev de tillægsberettigede omkostninger,

³ Jf. Bjørner, Hansen og Jakobsen, *Price cap regulation and water quality*, Journal of Regulatory Economics, 2021, 60:95-116.

⁴ Jf. *Er der sammenhæng mellem høj forsynings sikkerhed og effektivitet?*, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i "Velfungerende Markeder", 2021, https://www.kfst.dk/media/5f2p4pkd/forsynings sikkerhed-og-%C3%B8konomisk-efficiens_rettet_3.pdf.

⁵ Bekendtgørelse nr. 1431 af 5. december 2024 om økonomiske rammer for vandselskaber, som ændret ved bekendtgørelse nr. 151 af 13. februar 2025 (ØR-bekendtgørelsen).

som vandselskaberne havde i 2024, indregnet i de økonomiske rammer for 2024. Tidligere ville disse omkostninger først være blevet indregnet i de økonomiske rammer for 2026.

Fastsættelsen af de økonomiske rammer i 2025 tog udgangspunkt i omkostningerne i de økonomiske rammer for 2024, hvorefter vi fastsatte foreløbige økonomiske rammer for 2026. Blev rammen hævet, fik vandselskabet mulighed for at opkræve mere hos forbrugerne. Blev rammen sænket, måtte vandselskabet opkræve mindre hos forbrugerne. Fastsættelsen af de foreløbige økonomiske rammer i 2025 udgør ikke selskabernes samlede opkrævningsret i 2026. Den fastsætter vi i 2027, hvor de endelige rammer opgøres.

Hvert år kontrollerer vi, om selskaberne har overholdt deres seneste års udmeldte økonomiske ramme. I 2025 har vi kontrolleret om selskaberne overholdt deres økonomiske ramme for 2024. Som en del af kontrollen med rammen for 2024, har vi indregnet nye tillæg i den økonomiske ramme for 2024. I 2025 fastsatte vi selskabernes samlede foreløbige økonomiske rammer for 2026 til 14,5 mia. kr. Rammerne udgør samlet set 3,3 mia. kr. for drikkevandsselskaberne og 11,2 mia. kr. for spildevandsselskaberne.

De væsentligste elementer i fastsættelsen af de økonomiske rammer i 2025 var:

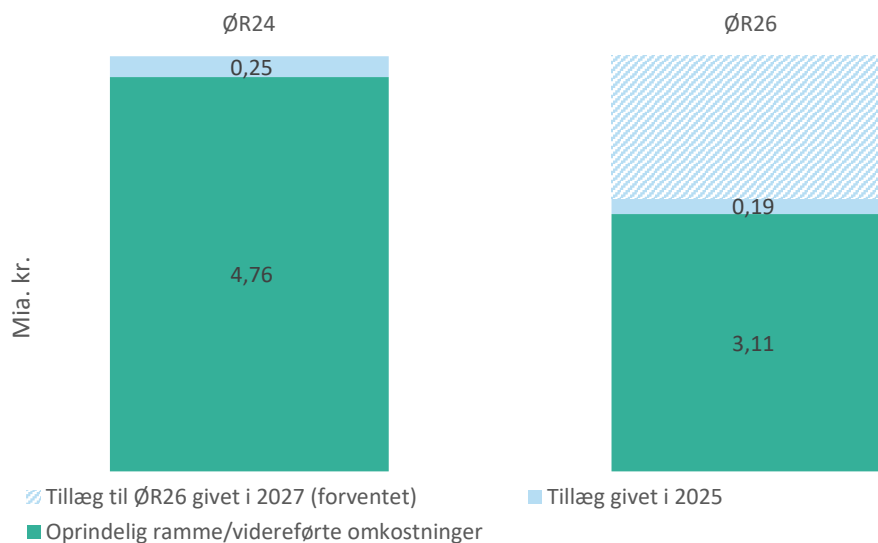
- » **Tillæg** (fx til udvidelse af forsyningsområdet og nye opgaver, der er statsligt eller kommunalt pålagt). Tillæg lægges til den økonomiske ramme efter ansøgning fra selskaberne og akkumuleres over tid, dvs. at et tillæg i den økonomiske ramme for 2025 vil indgå i den foreløbige økonomiske ramme for 2026 som en del af de videreførte omkostninger.
- » **Pristalsregulering** som lægges til den økonomiske ramme og opgøres på baggrund af relevante indeks fra Danmarks Statistik.⁶
- » **Korrektion for om selskabet overholdt deres økonomiske ramme.** Hvert år kontrollerer vi, om selskaberne i det foregående år har overholdt deres økonomiske ramme. Hvis et selskab har opkrævet mere, end deres ramme tillod, fraregnes dette på selskabets differencekonto. Hvis et selskab har opkrævet mindre, lægges dette til deres differencekonto.
- » **Effektiviseringskrav til omkostningerne.** Hvert år pålægger vi alle selskaber, som er omfattet af den økonomiske regulering, et generelt effektiviseringskrav. Derudover får ineffektive selskaber i benchmarkingen et individuelt effektiviseringskrav. Begge krav indebærer en reduktion af rammen. Se også afsnit 1.5.

Som noget nyt indgår tillæg til aktiviteter omfattet af ØR-bekendtgørelsens § 10 ikke i fastsættelsen af de foreløbige økonomiske rammer i 2025 for 2026. Tillæg efter § 10 indgår dog i kontrollen med selskabernes overholdelse af deres seneste udmeldte økonomiske rammer for 2024 i 2026.

En betydelig del af selskabernes endelige økonomiske rammer for 2026 vil først blive indregnet som tillæg i 2027, jf. figur 1.4 og figur 1.5. Derfor fremgår der et midlertidigt fald i de samlede økonomiske rammer fra 2025 til 2026 på 33,3 pct. for drikkevandsselskaber og 7,2 pct. for spildevandsselskaber (i årets priser). Dette fald afspejler ikke et reelt fald i selskabernes opkrævningsret, men skyldes alene den ændrede tidsmæssige indregning af tillæg i rammerne.

⁶ Læs mere om hvordan vi beregner pristalskorrektionen her: www.kfst.dk/vandtilsyn/analyser/pris-og-produktivitetsudvikling/

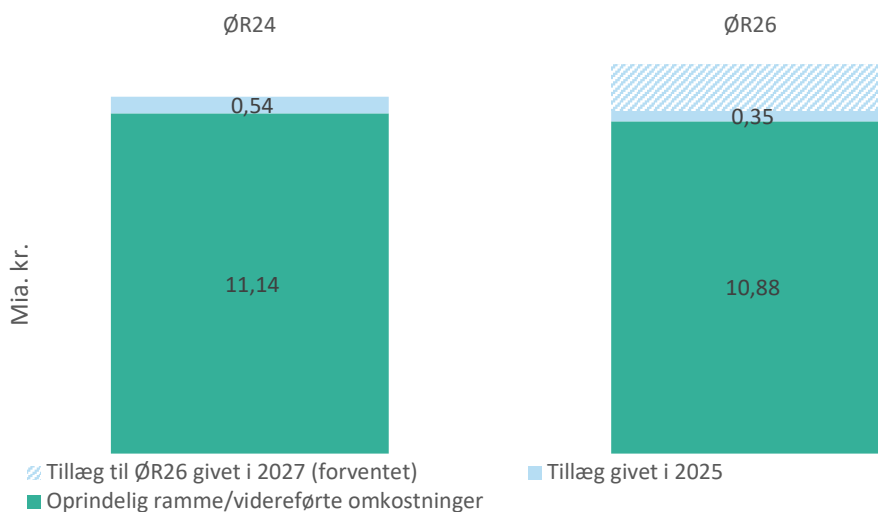
Figur 1.4 Foreløbige økonomiske rammer for drikkevandselskaber for 2026

Anm.: Fastsættelsen af de økonomiske rammer tager udgangspunkt i de videreførte omkostninger fra året før (grønne søjler). Hertil lægges tillæg, hvorefter vi pristalsregulerer og stiller effektiviseringskrav. De to søjler i figuren viser hhv. 2024 og 2026-niveau. Det skraverede felt illustrerer de tillæg til ØR26, som vi forventer at give i 2027.

Kilde: Egne beregninger

Figur 1.5 Foreløbige økonomiske rammer for spildevandselskaber for 2026

Anm.: Se anmærkninger til ovenstående figur

Kilde: Egne beregninger

1.4 Ny differencekonto i 2025

Hvert år kontrollerer vi, om vandselskaberne har overholdt deres økonomiske ramme i det foregående år. Vi kontrollerer, om selskaberne har opkrævet flere eller færre indtægter, end deres

økonomiske ramme tillader. I 2025 har vi for første gang beregnet saldoen på selskabernes differencekonto.⁷

Hvis saldoen på et selskabs differencekonto er positiv, har vandselskabet takstmidler til gode hos forbrugerne. Omvendt har forbrugerne takstmidler til gode hos vandselskabet, hvis saldoen er negativ. Selskabernes differencekonto videreføres fra år til år. Hvert år opgør vi differencen mellem selskabets regulatoriske indtægter i det foregående kalenderår og deres økonomiske ramme for året inklusive de tillæg, som vi indregner i forbindelse med kontrollen. Hvis et selskab et år opkræver mere end deres ramme for året, trækker vi dette fra den eksisterende saldo. Hvis selskabet opkræver mindre end deres ramme, lægger vi dette til den eksisterende saldo. Formålet med differencekontoen er at sikre selskaberne en passende fleksibilitet, så selskabernes indtægter i en kortere årrække kan afvige fra den økonomiske ramme.

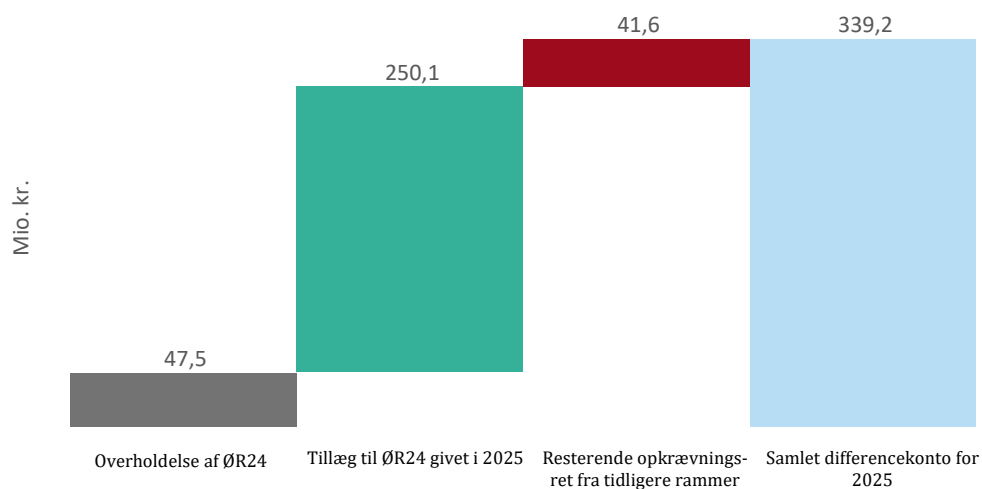
Et vandselskab må dog ikke have en differencesaldo i forbrugernes favør på mere end 3 pct. af den økonomiske ramme i mere end 4 på hinanden følgende år. Tilsvarende må et vandselskab ikke have en differencesaldo i deres egen favør, der overstiger 3 pct. af den økonomiske ramme i mere end 3 på hinanden følgende år. For vandselskaber med en differencesaldo i egen favør gælder endvidere, at denne højest må udgøre 25 pct. af den økonomiske ramme. Overskrides de nævnte procentgrænser nedskrives selskabets differencesaldo til de i ØR-bekendtgørelsen bestemte værdier.⁸

I 2025 udgør kontiene samlet set knap 340 mio. kr. for drikkevandsselskaberne og 760 mio. kr. for spildevandsselskaberne – i begge tilfælde i selskabernes favør, jf. Figur 1.6 og Figur 1.7.

⁷ Bekendtgørelse nr. 1431 af 5. december 2024 om økonomiske rammer for vandselskaber som ændret ved bekendtgørelse nr. 151 af 13. februar 2025.

⁸ Læs mere om, hvordan vi foretager kontrollen her: <https://kfst.dk/media/x0ujrk13/vejledning-overholdelse-af-oekonomiske-rammer-2026.pdf>.

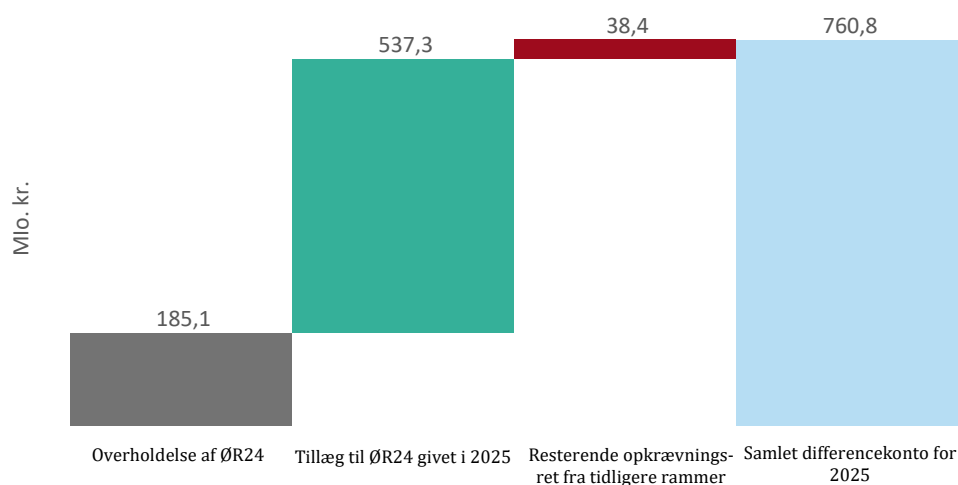
Figur 1.6 Fastsættelse af differencekonto for drikkevandsselskaber for 2025

Anm.: Fastsættelsen af saldoen på differencekontoen tager udgangspunkt i den indledende saldo (2025 var det første år, saldoen blev opgjort. Derfor var den indledende saldo 0 kr.). Hertil lægges overholdelsen af det foregående års økonomiske ramme (grå søjle), og tillæg til det foregående år, som er godkendt i det indeværende år (grøn søjle). For at udfase det tidligere kontrolsystem opgjorde vi i 2025 selskabernes resterende opkrævningsret fra tidligere rammer og lagde denne til deres differencekonto (rød søjle). Det summer til den samlede differencekonto for året (blå søjle).

Kilde: Egne beregninger

Figur 1.7 Fastsættelse af differencekonto for spildevandsselskaber for 2025

Anm.: Fastsættelsen af saldoen på differencekontoen tager udgangspunkt i den indledende saldo (2025 var det første år, saldoen blev opgjort. Derfor var den indledende saldo 0 kr.). Hertil lægges overholdelsen af det foregående års økonomiske ramme (grå søjle), og tillæg til det foregående år, som er godkendt i det indeværende år (grøn søjle). For at udfase det tidligere kontrolsystem opgjorde vi i 2025 selskabernes resterende opkrævningsret fra tidligere rammer og lagde denne til deres differencekonto (rød søjle). Det summer til den samlede differencekonto for året (blå søjle).

Kilde: Egne beregninger

1.5 Effektiviseringskrav

Selskabernes økonomiske rammer nedjusteres med effektiviseringskrav, som skal imitere det konkurrencepres, der findes på et velfungerende marked, og tilskynde, at drift og investeringer er omkostningseffektive. Der er to slags effektiviseringskrav:

1. Et generelt effektiviseringskrav til alle vandselskaber
2. Et eventuelt individuelt effektiviseringskrav til de større vandselskaber (med en debiteret vandmængde over 800.000 m³), hvis de er vurderet ineffektive i benchmarkingen.⁹

Der stilles ikke effektiviseringskrav til omkostninger omfattet af § 10.

Det generelle effektiviseringskrav

Det generelle effektiviseringskrav afspejler den produktivitetsudvikling, der måtte forventes i sektoren, hvis vandselskaberne var i reel konkurrence med hinanden. På et marked med konkurrence er virksomhederne nødt til hele tiden at styrke deres produktivitet. Det generelle effektiviseringskrav har dermed til hensigt at sikre, at vandselskaberne vedvarende har et incitament til at følge med produktivitetsudviklingen på trods af fraværende konkurrence.

De generelle krav er i dag forskellige for selskaber, der debiterer over hhv. under 800.000 m³ vand. Der stilles også forskellige generelle effektiviseringskrav til hhv. drifts- og anlægsomkostninger i selskabernes økonomiske rammer, jf. tabel Tabel 1.1. Sætserne for beregningen af de generelle krav til selskabernes økonomiske rammer er fastsat i lovgivningen.

Vandselskaber med en årlig debiteret vandmængde over 800.000 m³ får stillet et fast årligt effektiviseringskrav til deres driftsomkostninger på 2 pct. Derimod følger satsen for det generelle effektiviseringskrav til anlægsomkostninger produktivitetsudviklingen på konkurrenceudsatte markeder. Produktivitetsudviklingen fastsættes ud fra senest tilgængelige data fra Danmarks Statistik for undergrupperne "Bygge og anlæg" og "Markedsmæssig økonomi". For 2025 er det generelle effektiviseringskrav til anlægsomkostninger for store selskaber på den baggrund fastsat til 0 pct.¹⁰

Vandselskaber med en årlig debiteret vandmængde under 800.000 m³ får stillet et fast årligt effektiviseringskrav på 1,7 pct. til både drifts- og anlægsomkostninger.

⁹ Vandselskaber med en debiteret vandmængde mindre end 800.000 m³ kan frivilligt vælge at deltage i benchmarkingen. Resultatet af benchmarkingen for de mindre vandselskaber vil dog ikke få indflydelse på selskabets økonomiske ramme.

¹⁰ Det bemærkes, at produktivitetsudviklingen faktisk er negativ i 2025-beregningen. Der kan dog ikke stilles negative effektiviseringskrav, hvorfor det generelle effektiviseringskrav er fastsat til 0 pct.

Tabel 1.1 **Generelle effektiviseringskrav i de økonomiske rammer for 2025**

Selskabsstørrelser	Generelt effektiviseringskrav til anlægsomkostninger	Generelt effektiviseringskrav til driftsomkostninger
	pct.	pct.
Over 800.000 m ³ debiteret vand	0,0 (beregnet)	2,0*
Under 800.000 m ³ debiteret vand	1,7*	1,7*

Ann.: I 2025-beregningen er det generelle effektiviseringskrav reelt negativt, og derfor fastsættes det til 0 pct.

*Fastsat ved lov.

Kilde: Vandsektortilsynet, Pris og produktivitetsudvikling, 2025.

Det individuelle effektiviseringskrav

Vi fastsætter individuelle effektiviseringskrav til vandselskaber, hvis der på baggrund af benchmarking findes et potentiale for effektivisering for det enkelt selskab.¹¹ Vi stiller således individuelle effektiviseringskrav til selskabernes økonomiske rammer for at understøtte deres effektive drift.

I benchmarkingen sammenligner vi de enkelte vandselskabers omkostningseffektivitet. Ved sammenligningen tager vi højde for, at der kan være forskel på selskabernes produktion og de vilkår, de er underlagt. Vi bruger resultatet fra benchmarkingen til at beregne et effektivt omkostningsniveau for selskabernes økonomiske rammer – altså den størrelse rammerne bør have, hvis hvert selskab var lige så effektivt som de mest effektive selskaber i sektoren.

Et selskab får justeret sin økonomiske ramme med et individuelt effektiviseringskrav, hvis selskabets ramme er højere end det effektive omkostningsniveau fundet ved benchmarkingen.

I lovgivningen er der fastsat et årligt loft over de enkelte individuelle effektiviseringskrav på 2 pct. af et selskabs økonomiske ramme. Et individuelt effektiviseringskrav kan således ikke overstige 2 pct. årligt, uanset hvor stort effektiviseringspotentiale der findes i den økonomiske ramme.

Selskaberne benchmarkes hvert andet år. Drikkevandsselskaberne benchmarkes i lige år, mens spildevandsselskaberne benchmarkes i ulige år.

I 2025 benchmarkede vi 101 spildevandsselskaber og stillede individuelle effektiviseringskrav for i alt 36,4 mio. kr. til de økonomiske rammer for 2026. Det svarer i gennemsnit til omtrent 0,3 pct. af de store spildevandsselskabers samlede økonomiske rammer. For de selskaber, der fik stillet et individuelt effektiviseringskrav, stillede vi i gennemsnit et krav på 0,8 pct. af deres økonomiske rammer. 65 selskaber fik ikke et individuelt krav, fordi benchmarkingen ikke viste et potentiale i deres rammer, mens seks selskaber fik det maksimale krav på 2 pct.

¹¹ Det er alene de store vandselskaber, der leverer mere end 800.000 m³ vand om året, der indgår i benchmarkingen og dermed får et individuelt effektiviseringskrav.

Kapitel 2

Det gør vi

2.1 Vi træffer årlige afgørelser over for vandselskaber om deres økonomiske rammer

Hvert år fastsætter vi de økonomiske rammer for vandselskaberne og kontrollerer om vandselskaberne har overholdt deres seneste års udmeldte økonomiske ramme. Det gør vi på baggrund af selskabernes indberetninger om deres økonomi og ansøgninger om tillæg til fx investeringer.

Alle vandselskaber, der er omfattet af vandsektorloven, skal årligt indberette data til de økonomiske rammer – og for de største selskabers vedkommende også til brug for benchmarking. Vi udgiver indberetningsvejledninger til selskaberne forud for åbningen af indberetningerne. Vejledningerne blev i 2025 sendt i høring i januar, og i den forbindelse holdt vi et vejledningsmøde. De endelige indberetningsvejledninger blev udgivet i slutningen af februar 2025.

Indberetningsperioden er fra 1. marts til 15. april. Herefter kvalitetssikrer og behandler vi de oplysninger, selskaberne har indberettet til os, og vi benchmarker de største selskaber. Senest den 15. september modtager alle selskaber et udkast til deres afgørelse om de økonomiske rammer for det kommende år i høring. Senest den 15. oktober vil de selskaber, som har indsendt et høringssvar til vores udkast til afgørelse normalt få en endelig afgørelse.

2.2 Vi fører tilsyn med vandselskaberne indgåelse af aftaler på markedsvilkår

Alle vandselskaber omfattet af vandsektorloven skal indgå aftaler på markedsmæssige vilkår. Selskaberne må ikke, ved at købe for dyrt ind eller sælge for billigt, overføre midler til koncernforbundne selskaber eller andre interesseforbundne parter. Reglerne om markedsmæssighed understøtter, at vandselskaberne drives omkostningseffektivt, så den pris, vandselskabets kunderne betaler, ikke belastes af uvedkommende eller unødige omkostninger for selskabet. Vi fører tilsyn med at dette overholdes.

Vandselskaberne skal hvert år senest den 1. juli indsende to aftaleoversigter, der var gældende i det forudgående kalenderår, til os. Aftaleoversigterne bruger vi i forbindelse med tilrettelæggelsen af vores risikobaserede tilsyn. Tilsynet sker efter vores tilsynsstrategi, som vi offentliggjorde i maj 2025. I kan læse mere om vores strategi for tilsynet med markedsmæssighed i kapitel 3.2.

2.3 Vi fører tilsyn med om vandselskaberne deltager i lovlig tilknyttet virksomhed

Alle vandselskaber omfattet af vandsektorloven skal overholde reglerne for deltagelse i tilknyttet virksomhed. Selskaber kan kun deltage i anden virksomhed, når denne har nær tilknytning til forsyningsvirksomheden, og når den udøves på kommercielle vilkår. Reglerne begrænser vandselskabernes mulighed for at drive andre aktiviteter og dermed muligheden for at midler fra vandsektoren anvendes på andre områder. Vi fører tilsyn med, at dette overholdes.

Vandselskaberne skal hvert år senest den 1. juli indberette oplysninger til tilsynet om deres deltagelse i tilknyttet virksomhed i det forudgående kalenderår. Vandselskaberne skal bl.a. oplyse, om de har tilknyttet virksomhed, hvilken type aktivitet der udøves og hvor stor omsætningen har været i den tilknyttede virksomhed.

2.4 Vi fører tilsyn med kommunale indberetninger efter stoploven

Alle kommuner skal hvert år og senest den 1. september registrere vederlag eller uddelinger, der modtages fra de kommunalt ejede vandselskaber i den pågældende kommune. Alternativt skal kommunen afgive erklæring om, at ingen midler er modtaget. Formålet er at sikre, at de forbrugerfinansierede værdier, der skabes i vandsektoren, forbliver i sektoren. Vi er indberetningsmyndighed og træffer afgørelse om, hvorvidt kommunens indberetning kan godkendes.

Vi giver hvert år meddelelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet om eventuelle fastsatte rådighedsbeløb for det forudgående år. Indenrigs- og Sundhedsministeriet reducerer herefter kommunens statstilskud. Dette indebærer, at statstilskuddet reduceres med hhv. 40 pct. eller 60 pct. af det meddelte beløb alt afhængigt af, om beløbet deponeres eller ej.

2.5 Opsummering af Vandsektortilsynets arbejde i 2025

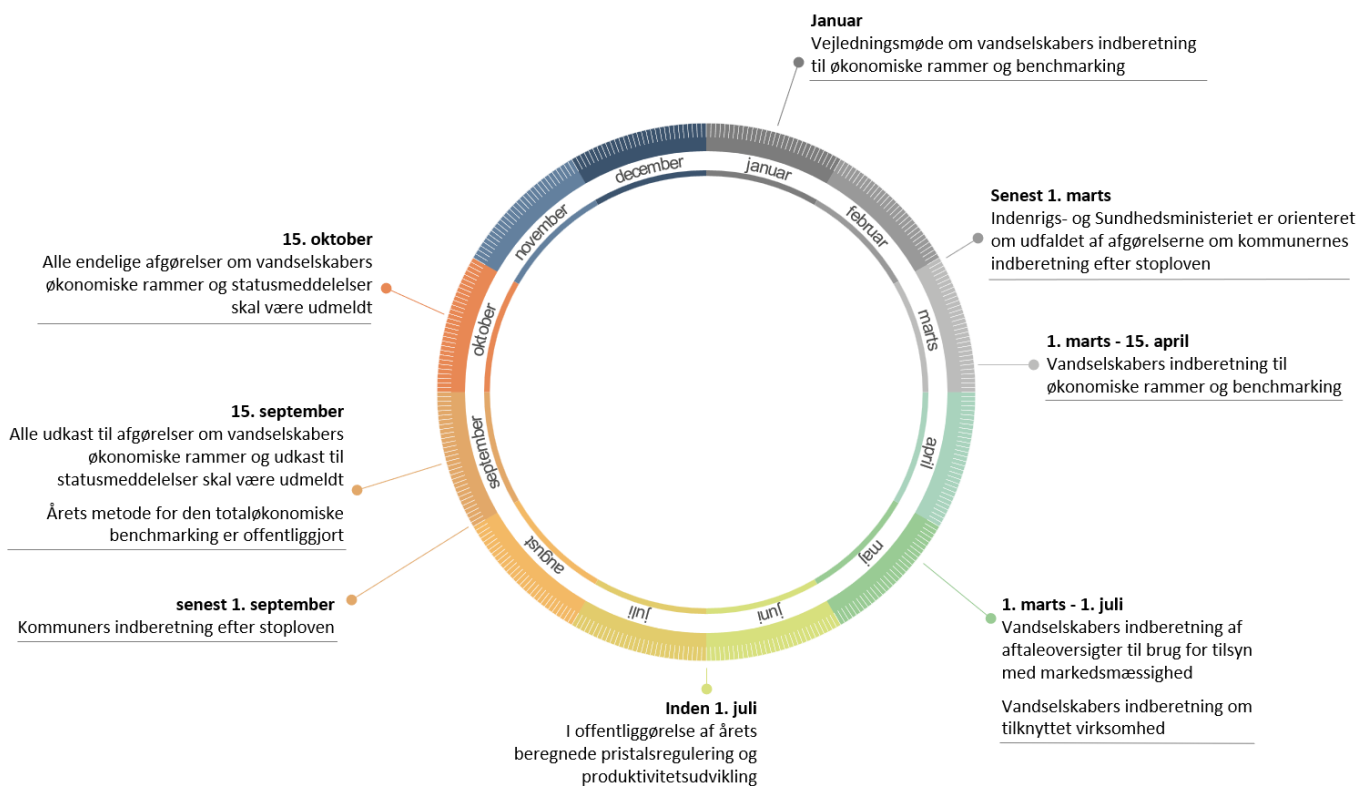
- » Vi har fastsat økonomiske rammer for 221 drikke- og spildevandsselskaber på samlet 14,5 mia. kr.
- » Vi har gennemført benchmarking og stillet individuelle effektiviseringskrav for i alt 36,4 mio. kr. til de økonomiske rammer for 2026.
- » Vi har godkendt § 10-tillæg for i alt 234 mio. kr. til de økonomiske rammer for 2024.¹²
- » Vi har godkendt og videreført tillæg efter ØR-bekendtgørelsens § 11-15 til de økonomiske rammer for 2026 for i alt 554 mio. kr.¹³
- » Vi har udgivet vejledninger til indberetning til økonomiske rammer, benchmarking, tilsyn med markedsmæssighed, vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed, indberetning til stoplov og vejledning til, hvordan vi udfører kontrol med overholdelse af økonomiske rammer.
- » Vi har behandlet 64 ansøgninger om forhåndsgodkendelse af tillæg. Vores gennemsnitlige sagsbehandlingstid på de afsluttende sager var 22,68 dage efter sagerne var fuldt oplyste.
- » Vi har truffet 88 stoplovsafgørelser.
- » Vi har truffet 12 afgørelser om nye økonomiske rammer i forbindelse med fusioner mellem vandselskaber med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 38 hverdage.
- » Vi har udgivet årets pris- og produktivitetstal.

Vores driftsopgaver følger en række frister fastsat i lovgivning, jf. figur 2.1.

¹² Heraf udgør tillæggene til drikkevandsselskaberne og spildevandsselskaber henholdsvis 76 mio. kr. og 158 mio. kr.

¹³ Heraf udgør tillæggene til drikkevandsselskaberne og spildevandsselskaber henholdsvis 174 mio. kr. og 380 mio. kr.

Figur 2.1 Årshjul

Kilde: KFST.dk

Kapitel 3

Udvalgte temaer

3.1 Aktuelt analysearbejde i regi af Vandreguleringsudvalget

I maj 2024 nedsatte regeringen Vandreguleringsudvalget med det formål at efterse den økonomiske regulering af vandsektoren. Udvalget skal vurdere, hvordan reguleringen bedst kan understøtte en effektiv og gennemsigtig forsyning af drikkevand og håndtering af spildevand, samtidig med at forbrugernes priser holdes lave og stabile og på den baggrund give regeringen anbefalinger til en ny regulering af vandsektoren.

Vandsektortilsynet er tilknyttet sekretariatsbetjeningen af Vandreguleringsudvalget. Derfor har vi i 2025 lagt vores analyseressourcer i at skabe grundlag for Vandreguleringsudvalgets arbejde.

Udvalget har aflagt [delrapport](#) i 2025 med forslag til en ny grundmodel for opbygning af selskabernes indtægtsrammer. Udvalget vil også aflægge en endelig rapport med samlede anbefalinger.

3.2 Udvælgelse af aftaler i tilsyn med markedsmæssighed

Vi fører tilsyn med, at vandselskaber indgår aftaler på markedsvilkår, og at spildevandsaktiviteter og drikkevandsaktiviteter holdes regnskabsmæssigt adskilt. I 2025 har vi fastlagt og implementeret en risikobaseret tilsynsstrategi. På baggrund af årets indberetninger og vores tilsynsstrategi har vi udvalgt en række aftaler til nærmere gennemgang med henblik på at vurdere, om aftalerne er indgået på markedsmæssige vilkår.

De selskaber, hvis aftaler er udtaget til nærmere gennemgang, har modtaget et brev med anmodning om at indsende den pågældende aftale samt dokumentation for, at aftalen er indgået på markedsmæssige vilkår.

At en aftale ikke er udtaget i denne omgang udelukker ikke, at den senere kan blive genstand for tilsyn. Det risikobaserede tilsyn skal sikre, at vores tilsyn gennemføres på den mest effektive måde under hensyn til den administrative byrde for vandselskaberne og med størst mulig effekt for forbrugerne.

3.3 Ny benchmarkingmodel

Vi udvikler løbende vores benchmarkingmetoder og datagrundlag for benchmarkingmodellen. Vi har i 2025 videreført *DEA-Order M-metoden (Order M)* for spildevandsselskaberne. Det har vi gjort på baggrund af de gode erfaringer fra benchmarkingen af drikkevandsselskaberne i 2024, og fordi metoden efter vores vurdering giver de mest retvisende og robuste resultater.

Order M bygger på den såkaldte DEA-metode, men er udvidet på en måde, så den i højere grad dæmper effekten af tilfældige udsving og usikkerheder i data. Det gør resultaterne mere stabile end med den tidligere metode og mere operationelle for selskaberne. Vores forventning er således, at indførelsen af *Order M* vil begrænse de årlige udsving i selskabernes efficiensscorer.

Vi har også opdateret vores måde at identificere selskaber, der adskiller sig markant fra de øvrige selskaber. Formålet er at undgå, at modellen finder urealistiske effektiviseringspotentialer

for hele sektoren på baggrund af forholdene i få, atypiske selskaber. Den nye metode kombinerer faste, objektive kriterier med konkrete vurderinger for de mest effektive selskaber.

Når vi foretager benchmarkingen, laver vi en såkaldt costdriveranalyse. Her undersøger vi, om bestemte aktiviteter (costdrivere) eller en bestemt sammensætning af aktiviteter systematisk trækker det enkelte selskabs efficiensscore ned. Konstaterer vi sådan en skævhed, så justerer vi scoren, så selskabet ikke stilles ringere på grund af sin opgaveprofil. Vi bruger analysen som et forsigtighedshensyn, og derfor justerer vi udelukkende selskabernes scorer i en positiv retning på baggrund af analysens resultater. Vi foretog i 2025 mindre justeringer af costdriveranalysen, som gjorde den mere retvisende.

For at tage højde for at nogle spildevandsselskaber kun har enten transport- eller renseaktiviteter, har vi i 2025 brugt en anden proxy for selskabernes størrelse, end vi har gjort tidligere.

For at sikre, at der i analysen ikke korrigeres flere gange for den samme sammenhæng mellem sammensætningen af aktiviteter og efficiensscorerne, har vi i 2025 samlet vurderingen i én analyse i stedet for én for hver costdriver.

Du kan læse mere om benchmarking, metode og resultater på www.kfst.dk/vandtilsyn/benchmarking/.

Kapitel 4

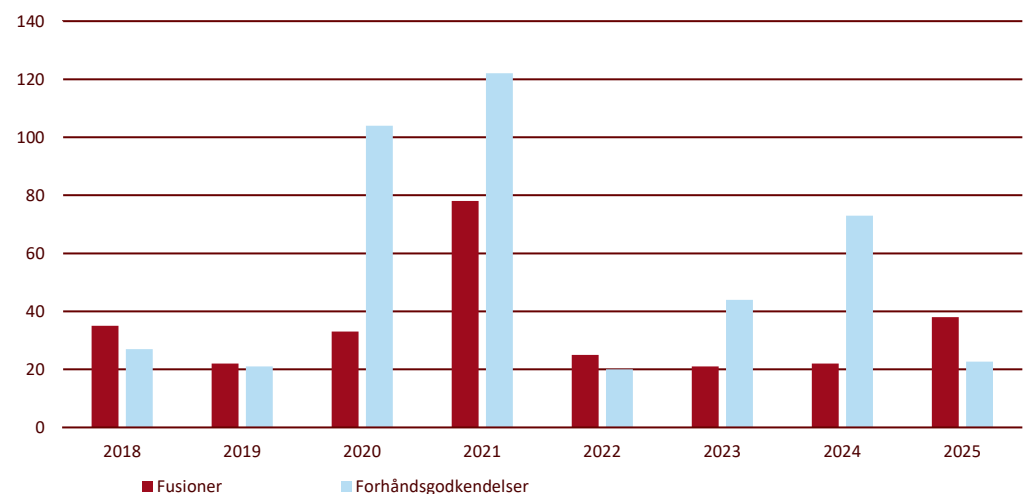
Hvordan arbejder vi?

4.1 Effektiv drift

I Vandsektortilsynet arbejder vi målrettet med at optimere vores driftsopgaver. Vi vil gerne være effektive og prioritere opgaver og løsninger ud fra højest mulig effekt. Samtidig vil vi gerne være en tilsynsmyndighed med høj faglighed og transparens, både i vores afgørelser, vejledninger og analyser.

Vandselskaberne skal kunne regne med, at afgørelser bliver sendt inden for de frister, der er fastsat i lovgivningen. Vi ønsker herudover, at vores sagsbehandlingstider i øvrigt er rimelige. Udover de lovfastede frister har vi også interne mål for vores sagsbehandlingstider. Vi har nedbragt den stigende sagsbehandlingstid for forhåndsgodkendelser i 2025. Imidlertid er sagsbehandlingstiden for fusioner steget, jf. figur 4.1. Vi arbejder fortsat på at effektivisere vores sagsgange, så sagsbehandlingstiden kan nedbringes yderligere.

Figur 4.1 Sagsbehandlingstider

Anm.: Sagsbehandlingstiden er opgjort i hverdage for fusioner, mens den er opgjort i kalenderdage for forhåndsgodkendelser.

Kilde: Egen tilvirkning

Vi har også i 2025 arbejdet med en række mål og projekter som skal styrke vores interne effektivitet:

Indberetningssystem

VandData er det system, hvor vandselskaberne og Kommunerne hvert år indberetter oplysninger til os.

I 2025 blev der oprettet en indberetning til oplysninger vedrørende tilknyttet virksomhed samt en indberetning til ændringer i mængder af anlægsaktiver i POLKA.

Digitalisering af sagsbehandling og kvalitetssikring

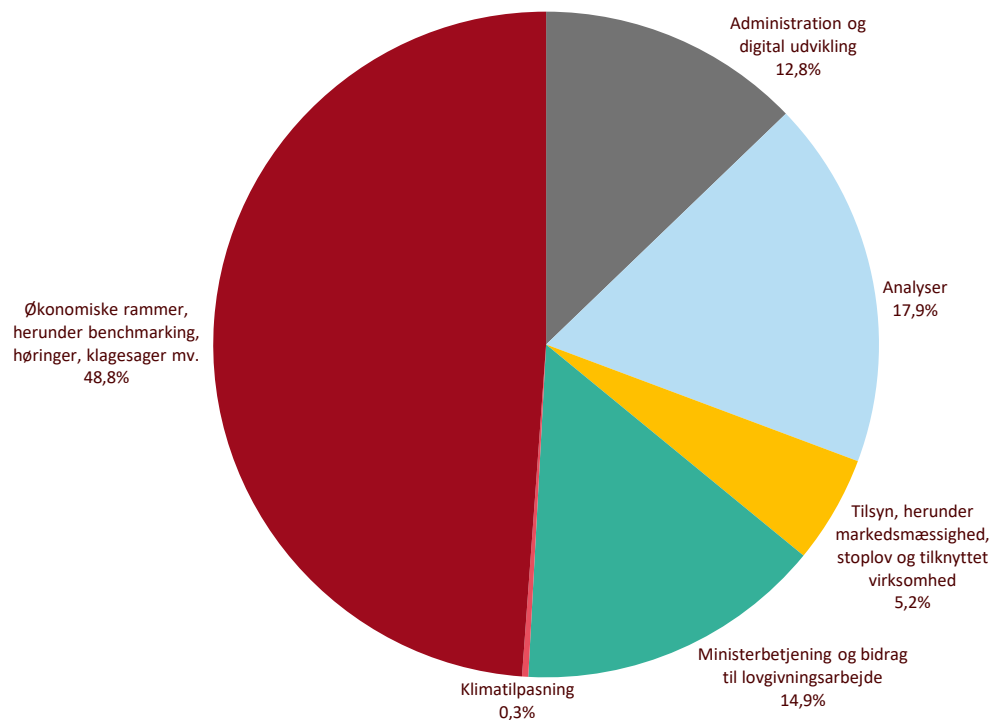
Vi arbejder løbende med at digitalisere vores sagsbehandling, så vi samlet set kan løse de samme opgaver mere effektivt. I 2025 har vi vedligeholdt og udviklet vores datavarehus og løbende arbejdet med effektivisering af sagsstyringsprocessen.

4.2 Økonomi

Vi er som udgangspunkt finansieret af afgifter, som betales af drikke- og spildevandsselskaber omfattet af vandsektorloven. I 2025 var Vandsektortilsynets indtægter på 22,9 mio. kr. Vores ressourcer skal ses i lyset af den effekt, vores arbejde skaber for forbrugere og virksomheder. Vi er på samme måde som andre statslige institutioner underlagt et årligt effektiviseringskrav på 2 pct.

Vi bruger det meste af vores tid på vores kerneopgaver, som er fastsættelse af økonomiske rammer, herunder benchmarking, høringer, klagesager m.v., og vores tilsyn, herunder stoplovsafgørelser til kommunerne, tilsyn med, at vandselskaber indgår aftaler på markedsvilkår, og deltager i lovlig tilknyttet virksomhed. Desuden har økonomiske analyser, herunder sekretariatsarbejde til Vandreguleringsudvalget, samt ministerbetjening og bidrag til lovgivningsarbejde også fyldt i vores arbejde. Endelig anvender vi også en del ressourcer på optimering af egne processer, herunder administration og digital udvikling, jf. Figur 4.2.

Figur 4.2 Tidsforbrug i 2025

Kilde: Egne beregninger.

4.3 Hvis du vil vide mere

Hvis du vil vide mere om Vandsektortilsynet arbejde, kan du gå ind på www.kfst.dk/vandtilsyn eller kontakte os på vand@kfst.dk.

Her kan du også tilmelde dig vores nyhedsbrev [VandNyt](#) med information til vandselskaber, og andre interesserede i den økonomiske regulering af vandsektoren.